

Time : 2 Hours

Total Marks: 60

Please check whether you have got right question paper

N.B. 1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks

3. Draw neat diagrams wherever necessary

1. (a) Explain the theory of attributers in detail. (8)
(b) Discuss the consumer's equilibrium with the help of indifference curve and price line. (7)

OR

- (c) What is snob effect? Discuss how it is different from bandwagon effect. (8)
(d) Explain the paradox of bumper harvest (7)

2. (a) Explain the law of variable proportions with suitable diagram. (8)
(b) Bring out the relationship between AFC, AVC, ATC and MC with the help of diagram. (7)

OR

- (c) Explain production function with two variable inputs and show economic region of production with the help of ridge lines. (8)
(d) Discuss different kinds of internal economies in detail (7)

3. (a) What is market structure? Identify the major differences between perfect competition and imperfect competition. (8)
(b) What is monopolistic competition? Explain its broad features. (7)

OR

- (c) Discuss in detail different sources of Monopoly power (8)
(d) Explain with a suitable diagram how a dominant firm will decide the price and output under collusive oligopoly. (7)

4. (a) **Choose the right option from the following** (7)

i. Opportunity cost of resources already owned by the firm and used in business is called _____.

- a) Implicit cost.
b) Explicit cost.
c) Historical cost
d) Social cost.

ii. Market failure takes place due to _____.

- a) Perfect information..
b) Private goods
c) Public goods.
d) Perfect competition.

- iii. Total revenue minus total costs is _____.
- a) Economic profit
 - b) Accounting profit.
 - c) Negative profit.
 - d) Unexpected profit.
- iv. When there are negative externalities, the price should be adjusted so that is _____.
- a) Social cost.
 - b) Private cost.
 - c) Historical cost
 - d) Money cost
- v. The production possibility curve is _____.
- a) Convex.
 - b) Concave.
 - c) Circle.
 - d) Straight line.
- vi. Economic inefficiency can be corrected by reducing _____.
- a) Production
 - b) Employment
 - c) Wastages
 - d) Competition
- vii. A personal car is an example of _____.
- a) Public good
 - b) Merit good
 - c) Demerit good
 - d) Private good

(b) Give precise meaning of the following.

(8)

- a) Business Economics
- b) Market economy
- c) Marginal principle
- d) Invisible hand

OR

4. Write short note on any three of the following

(15)

- a) Market failure
- b) Determinants of demand.
- c) Applications of elasticity of demand.
- d) Learning curve,
- e) Basic concepts of game theory.

xxxxxx

मराठी रुपांतर

वेळ: २ तास

गुण: ६०

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अत्यावश्यक आहेत.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
३. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.
४. संदर्भासाठी इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहा

१. अ. गुणधर्माचा सिंधदांत सविस्तर स्पष्ट करा. (८)
ब. समवृत्ती वक्र आणि किंमत रेषेच्या आधारे उपभोक्त्याच्या संतुलनाची चर्चा करा. (७)

किंवा

- क. स्नॉब प्रभाव म्हणजे काय? बॅडवॅगन प्रभावापेक्षा तो कसा वेगळा आहे याची चर्चा करा. (८)
ड. भरपूर कापणीचा विरोधाभास स्पष्ट करा. (७)

२. अ. योग्य आकृतीच्या साहाय्याने बदलत्या प्रमाणाचा सिद्धांत स्पष्ट करा. (८)
ब. सरासरी स्थिर खर्च, सरासरी बदलता खर्च, सरासरी एकूण खर्च आणि सीमांत खर्च यातील संबंध आकृतीच्या साहाय्याने निदर्शनास आणा. (७)

किंवा

- क. दोन बदलत्या आदानांच्या साहाय्याने उत्पादन फलन स्पष्ट करा. आणि कडा रेषांच्या साहाय्याने उत्पदानाचा आर्थिक विभाग दाखवा. (८)
ड. विविध प्रकारच्या अंतर्गत बचतीची सविस्तर चर्चा करा. (७)

३. अ. बाजाराची रचना काय असते ? पूर्ण स्पर्धा आणि अपूर्ण स्पर्धा यातील मुख्य फरक शोधा. (८)
ब. मत्केदारीयुक्त स्पर्धा म्हणजे काय ? तीची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (७)

किंवा

- क. मत्केदारी शक्तीचे विविध स्रोतांची चर्चा करा. (८)
ड. संगनमत अल्पाधिकार बाजारात प्रभावी उद्योगसंस्था कश्याप्रकारे किंमत आणि उत्पादन निश्चित करतात ते योग्य आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करा. (७)

४. अ. दिलेल्या पर्यायांतून योग्य पर्याय निवडा. (७)

१. एखादी उद्योगसंस्था स्वतःच्या संसाधनांचा संधी खर्च स्वतःच्या व्यवसायात वापर करते तेव्हा त्यास _____ म्हणतात.

(अ) निहित खर्च (ब) स्पष्ट खर्च (क) ऐतिहासिक खर्च (ड) सामाजिक खर्च

२. बाजार अपयश _____ मुळे अस्तित्वात येते.

(अ) पूर्ण माहिती (ब) खाजगी वस्तू (क) सार्वजनिक वस्तू (ड) पूर्ण स्पर्धा

३. एकूण प्राप्ती वजा एकूण खर्च म्हणजे _____ होय .
(अ) आर्थिक नफा (ब) लेखा नफा (क) नकारात्मक नफा (ड) अनपेक्षित नफा
४. जेव्हा नकारात्मक बाह्यता असते तेव्हा किंमत हि _____ बरोबर असते.
अ सामाजिक खर्च (ब) खाजगी खर्च (क) ऐतिहासिक खर्च (ड) पैशातील खर्च
५. उत्पादन शक्यता वक्र हा _____ असतो .
(अ) बहिर्गोल (ब) अंतर्गोल (क) वर्तुळाकार (ड) सरळ रेषा
६. _____ कमी करून आर्थिक अकार्यक्षमता दुरुस्त करता येऊ शकते.
(अ) उत्पादन (ब) रोजगार (क) अपव्यय (ड) स्पर्धा
७. व्यक्तिगत कार हे _____ चे उदाहरण आहे.
(अ) सार्वजनिक वस्तू (ब) गुण वस्तू (क) अवगुण वस्तू (ड) अदृश्य हात

ब. खालील संज्ञाचा अचूक अर्थ सांगा.

- अ . व्यवसायिक अर्थशास्त्र
ब . बाजार अर्थव्यवस्था
क. सीमान्त तत्त्व
ड . अदृश्य हात

किंवा

४. खालील पैकी कोणत्याही तीनवर टीपा लिहा.

- (अ) बाजार अपयश
(ब) मागणीचे निर्धारक घटक
(क) मागणीच्या लवचिकतेचे उपयोजन
(ड) माहिती वक्र
(इ) खेळ सिद्धांताची मूल संज्ञा
